

Plebiscitas VILNIUJE

ŠVIESA

— LUZ

Stai kas puošia žmogų
Ir kam jam duota išmintis:
Kad tai ką jo ranka padaro,
Giliai atjaustų jo širdie.

Schilleris.

METAI V

SÃO PAULO, 1939 M., OUTUBRO - SPALIO 7 D.

Adressas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 40 (211)

IR LIETUVOS LIKIMAS SPRENDŽIAMAS MASKVOJE

ORGANIZUOJAMA CEKU KARIUOMENE

Sio mėnesio 4 d. Pažyčiuje tapo pasirašyta tarp Prancūzijos vyriausybės ir ceku ministerio sutartis, kuria einant leidžiama organizuoti čekams savo kariuomenę Prancūzijos teritorijoj bendrais karo įstatymų pamatais. Manoma, kad į šią kariuomenę įstos visi pabėgę čekai.

— Daladier prancūzų ministeris pirmininkas pasirašė dekretą, sulig kuriuo leidžiama Prancūzijoje organizuoti Čekoslovakijos kariuomenę.

ZURICHAS. Pranešama iš Berlyno, kad daugely Vokietijos laikraščių "Geistapas" (slaptoji policija) paskelbė tokia žinia: "Parduodami radio aparatai. Kaina atsižvelgiant. Galima girdėti visas Europos stotis". Asmenys, kurie ateina minėtų radio pasiteikti rauti būna apkaltinami, kad jie nori klausyti užsienio stotijų žinias. O tai Vokietijoje yra kuogrieščiausiai uždrausta. Nemaža pateko ir kalėjimuose.

LONDONAS. Informacijų ministerija skelbia, kad pusė Vokietijos povandeninių laivų, su kuriais Vokietija išėjo karan, jau nuskandinta.

— Iš Londono praneša, Berlyno radio stotis skelbia žinias labai nepalankias japonams.

TALINAS. Spalių m. 4 d. patvirtintas rusų — estų susitarimas. Sulig šia sutartimi Rusija turi teisės Estijos teritorijoje laikyti 25 tūkst. kariuomenės. Salose Dagoe ir Oesel bus svarbus punktas Rusijos aviacijos ir karo laivyno. Iš čia sovietų laivynas labai puikiai galės kontroliuoti laivų judėjimą Rygos, Suomijos ir Boanijos jūrankose.

Tokią pat sutartį su Rusija pasirašė ir Latvija.

DABAR JAU SUOMIJOS EILE

Apsidirbę su Estija, Latvija ir Lietuva, ta pat nori padaryti ir su Suomija. Kol kas tik prašo leisti naudotis Suomijos vandenyno esančiomis Alanti salomis, kur but įsteigta panašiai kaip Estijoje, oro ir karo laivynų bazė. Suomija prašo pagalbos savo šalies kaimynų — Švedijos. Tačiau švedai kol kas dar nieko neatsakė. Ir vargu ką begalės padėti.

MASKVA. Latvijoje stovės nuo lat sovietų armijos 30 tūkst. kariuomenės. Krašte koncentruota 600 lėktuvų Estijos taiggi pasijusta jau daug tankų ir karo lėktuvų. Bendrai prieš Estijos ir Latvijos sienų, sovietai yra sutraukę 20 divizijų, kariuomenės.

Perka 14 orlaivių. Brazilijos vyriausybė įgaliavo Departamentą de Aeronautica Civil nupirkti 14 orlaivių už 593.250\$000.

Sios savaitės antradienį Lietuvos užsienio ministeris buvo pašauktas sovietų vyriausybės. Maskvoje buvo pasirašyta sutartis su savo galinų kaimynų prekybos ir nepuolimo, bei tarpusavio pagalbos sutartis Lietuvos vyriausybės atstovams, susipažinęs su Sovietų pasiūlymais ir reikalavimais, trečiadienį grįžo specialiu lėktuvu Kaukazo pasitarti su vyriausybė ir gauti iš jos reikalingų nurodymų deryboms baigti. Tiek Lietuvos vyriausybės nusistatymas, tiek Maskvos derybų eiga visai niekur nebuvo paskelbta, nei duota joks oficialus pranešimas. Užsienio spaudos žinios Maskva iš Lietuvos reikalaujanti, kad ji savo prekybą nukreiptų per Liepojus uostą, kuris einant pasirašyta Rusijos — Latvijos su tartimi pereina Maskvos kontrolei. Kad Lietuvos aerodromais, reikalui esant turėtų teisės naudotis sovietų karo aviacijai. Ar Sovietai nori ir Lietuvoje tam tikrą skaičių reguliarios kariuomenės laikyti — kol kas nežinia. Iš paduodamų žinių to nematyti.

Lietuva iš savo pusės etato kontrareikalavimus. Būtent, kad rusai grąžintų istorinę Lietuvos sostinę Vilnių. Kuo šios derybų baigtis, jau greitu laiku paaiškės. Nors tai tikrumoj nėra derybos, bet reikalavimas, kurio išpildžius, šiaurės meška grūmoja Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių nepriklausomybėms.

Bolševikai kitienus mėgsta etatyti reikalavimus, bet patys atiduoti kitams ką jie sutartimis yra pasizadėję, nenori. Stai kad ir Vilnius. Jie patys 1920 m. sutartimi pripažino Vilnių Lietuvai. O dabar jo nenori grąžinti. Spaudos žinios, jie tik šią didelę dalį okupuotos Lietuvos teritorijos su 80 tūkst. tautiečių gyventojų.

Lietuvai naudžiausia yra kuo mažiau save suvaržyti bet kokiomis sutartimis, ypač leisti, reikalui esant, žygluoti per Lietuvos teritoriją sovietų armijai. Kur ji gali per Lietuvą nužygluoti? Niekur kitur, kaip tik per Rytprūsius, Klatpedon. O tuomet Lietuvai yra didelio pavojaus likti mūšio lauku. Tai būtų atimta galimybė, įvairių neramumų metu, paeilikti neutraliai. Ir ekonominiu atžvilgiu nėra sveika susirišti tik su viena valstybe. Ir Lietuvos interesas nėra Liepojaus uostas, Amerika įstotų į karą.

bet sąvojo uosto pasistatymas ir jo klėstėjimas.

Iš akvy žodį vyktančių derybų viena aiški išvada yra, kad juo mažiau Lietuva bus suvaržyta bet kokiomis sutartimis su Rusija, tuo geriau bus jos ekonominiams gyvenimui ir mažiau pavojų nepriklausomybei. Nes stipresnis visuomet daugiau pasinaudoja silpnesniu ir sau palaiknesnes sutartis padiktuoja, negu priešingai.

Rusijos reikalavimai Lietuvai

Londonas. Žiniomis sovietų radio, Rusija iš Lietuvos reikalauja: Leisti plebiscito teise pasisakyti patiems gyventojams, ar jie nori likti bolševikų valdžioje, ar grįžti prie Lietuvos. Laisva transporta per Lietuvos teritoriją Rusijos prakeims. Pasirašyti nepuolimo sutartį tarp Lietuvos ir Rusijos.

Rusija naudosis Lietuvos aerodromais

K a u n a s. Iš patikimų šaltinių, sužinota, kad tarp kitų dalykų Rusija reikalauja pasirašyti tarpusavio pagalbos karišką sutartį ir du aerodromu sovietų aviacijai.

— Sovietų patiektiems reikalavimams apsvaistinti sušauktas ministerių kabineto posėdis. Užsienio reikalų ministeris dar šią savaitę važiuos Maskvon baigti derybų.

Bus paskandintas laivas

Voklėčių karo laivyno vadovybė pranešė S. Amerikos vyriausybei, kad S. Amerikos keleivinis laivas "Trogouis", kuris dabartiniu metu plaukia iš Europos su keleiviais į Ameriką, bus paskandintas netoli Amerikos.

Reiškia — Vokietija nori, kad S. Amerika įstotų į karą.

AOS QUE NÃO

TÉM FÉ

Haveris de permitir que tambora a vos se dirija a Nossa palavra transbordante de sincero affecto. Diz-Nos a consciencia, que embora distanciadose pela crenga, podemos todavia, e devemos anelar-vos e que de melhor para vos haveria de ambicionar vosso melhor amigo: que tambem nas vossas almas se acendam as claridades do Deus. Como então vos sentireis imensamente felizes em verificar por vos mesmos quanto é bom e suave o Senhor para aqueles que o amam.

Para os que pertencem ao nosso grêmio, em seu favor exorandose de Deus as mais preciosas graças, almejamos ao apressar o dia em que todos se reunam na sombra da igreja Católica, sob a autoridade dos successores de Pedro, afim de que haja um só rebanho e um só pastor.

(De Pastoral de Saudação do Dom José Gaspar de Affonseca e Silva Arcebispo Metropolitano de São Paulo).

Susirinko Reichstagas

Spalių 6 d. 12 val. Berlyne buvo susirinkęs paprastan posėdis Vokietijos Reichstagas, kuriame Hitleris padarė pranešimą dėl karo su lenkais ir paaišė del taikos įgyvendinimo suaukti plačią valstybių konferenciją, kur būtų išspresiti visi klausimai. Hitlerio kalba jokio įspūdžio nepadarė.

Nutraukė posėdžius

Prancūzų Vyriausybė atskiru dekretu spalių 5 d. uždarė Parlamentą ir Senatą tam tikslui, kad galima būtų lengviau kovoti su komunistais. Komunistų atstovai tapo suimti ir bus karo Teismo teisiami kaipo Tėvynės išdavikai.

Panamos konferencija

Praeitą savaitę Panamoje įvyko visų Amerikos valstybių konferencija, kur nutarta laikytis griežto neutralumo del Europos karo, o kad apsisaugoti nuo įvairių netikėtumų nutarta paskelbti vandenynuose prie Amerikos krantų apsaugos zoną, kurią kontroliuos Amerikos karo laivynai.

Hitleris lankėsi Varšuvoj

Spalių 5 d. Hitleris buvo nuvykęs į Varšuvą kur apsižiūrėjo visą miestą ir pareiškė kariuomenei padėką už Varšuvos apėmimą. (Sic? Juk Varšuva pati pasidavė).

Prezidentienė sugrižo

Brazilijos Respublikos Prezidento žmona p. Darcy Vargas, kuri dar prieš karą buvo išvykus į S. Ameriką savo dakteri aplankyti, spalių 5 d. jau sugrižo į Rio de Janeiro.

Mokėdamas tik 10\$ per mėnesi

susitvarkys savo dokumentus ir įgausi CARTEIRA DE IDENTIDADE MODELO 19

be jokio rūpesčio ir vargo. Sitokiomis išsimokėjimo sąlygomis dokumentus parengia Antanas Dutkus.

Darbas pigus, sąžiningas ir skubus. Kreiptis galima kasdien, nuo 8 val. ryto ligi 8 val. vak. Sekmadieniais nuo 8 val. ryto ligi 12 val.

Rua da Mooca, 1721 (Aido Redakcijoje), Telef. 2-1123.

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA SÃO JOSÉ

ŠVIESA

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6262. Assinatura: Brasil e toda America do Sul -- 12\$, Europa -- 21, Estados Unidos -- 1 dolar. Numero avulso -- \$300. Numero atrasado -- \$500. Iscina sestadieniais 6 -- 12 puslapij. PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje -- 12\$000 Europoje--24\$000 ir S. Amerikoje -- 1 doleriai. Paskiras numeris -- \$300. -- Redakcija rankrasciu nesango ir savo lėšomis negrazina. Honoraro niekam nemoka. Uz skelbimų turini neatsako.

TELEGRAMOS :

NAUJA LENKIJOS VYRIAUSYBĖ

Prasidėjus Lenkijos su Vokietija karui ir numatius, kad ateity Lenkijos vyriausybei teks apiešiti savo kraštą, prezidentas Moscickis ėmėsi priemonių, kad vyriausybės gyvavimą užtikrinti. Todėl rugsėjo 17 d. išleido dekretą, kuriu einaut jo teisėtu įpėdinių skaitomas Władislovas Račekvičius, kuris turi teisės organizuoti vyriausybę sulig savo nuožiūra.

Vokietijai užėmus visą Lenkiją prezidentas Moscickis atsidūrė Rumunijoje, kur veikti kaip prezidentas, jau negalėjo, todėl nuo pareigų atsistatė. To kiu būdu, einant dekretu, prezidento pareigas faktinai pradėjo eiti Račekvičius, kuris rugsėjo 30 d. Paryžiuje padarė iškilmingą priesaiką ir sudarė naują vyriausybę.

Šią naują vyriausybę jau pripažino Prancūzija ir Anglija. Taip pat S. Amerika. Yra žinių, kad ir visos pietų Amerikos valstybės irgi pripažins.

Nauja Lenkijos vyriausybė organi zuoja Prancūzijos savo kariuomenę iš 300.000 žmonių ir padės anglų ir prancūzų armijoms.

TURKIJA DEMOKRATIJU PUSĖJE

Maskvai nepasiekė gauti iš Turkijos viso, ko tikėjosi. Derybos buvo ilgos, bet rezultatai nepatėkinami. Tuo pat metu, kai ėjo Maskvoj derybos, Turkija su Anglija pasirašo sutartį. Dardanelių sąsiauris nebus uždarytas nei Prancūzijai, nei Anglijai, ko taip labai norėjo sovietai.

VOKIECIAI NEATSILAIKO

Iš Paryžiaus pranešama, kad prancūzų kariuomenė atmušė visus vokiečių puolimus, tačiau eina Vokietijos teritorijoje. Vokiečiams nepasisekė ištuoti prancūzus iš savo teritorijos. Prie šingai, prancūzai kas kart vis labiau stiprinasi naujose pozicijose. Prancūzai surado 3000 minu, kurių nė viena nos progo. Labiausiai yra spaudžiamas Saarbrako miestas, kurį sąjungininkų armija yra jau iš trijų pusių apsupusi. Vokiečiai kas kart šiame fronte rodo mažiau atsparumo.

PASIKESINIMAS PRIES HITLERI

Iš Kopenhagos pranešama, kad Vokietijos slaptosios policijos viršininkas sušukė pasikėsinti prieš Hitlerį. Sulig planu, Hitleris būtų turėjęs būti nužudytas jam besilankant lenkų fronte. Siame sąmoksle yra įsitraukę daug Hitlerių artimų žmonių. Hitlerio garbės žvaigždė smarkiai tensta. Jo pasitraukimas iš valdžios jau tik artimos ateities reikalas.

PASKANDINO ANGLŲ LAIVA

Spalių m. 2 d. prie Brazilijos krantų, ties Pará estadu vokiečių submarinas paskandino anglų prekybinį laivą „Clement“. Laivo kapitonas ir mašininis vokiečiai nelaisvėn paėmė. Laive buvo viso 49 žmonės įgulos. Jų tarpe keturi keleiviai. Išgelbėta tik 14 žmonių.

Naujas geležies fabrikas kurį statys viena amerikoniška kompanija Rio de Janeira kaštuos 30 milijonų dolerių.

Lisabonos arkivyskupas kardinolas Cerejeira, savo ganytojiškame laiške pasmerkė pagoniškąjį nacionalizmą ir marksizmą.

Rumunų-rusų santykiai

„D. N. B.“ praneša, kad rusai su rumunais padarė vieneriems metams prekybos sutartį ir kitais kultūriniais klausimais. Einant tuo susitarimu Be sarablijos pradėta steigti rusiškos mokyklos ir greitai bus išleistas net rusų kalboje laikraštis.

Dingo lenku konsulas

Spalių 1 d. Kieve (Rusijoje) paslaptinai dingo lenkų generalinis konsulas. Jis 2 val. buvo gavęs iš Užsienio Reikalų Komisarijato šaukimą ten pribūti, į kur skubiai nuvyko, bet jau nesugrįžo ir daugiau apie jį žinių jokiu nėra.

Kinų Japonų karas

Šiomis dienomis kiniečiams smarkiai sumušė japonus šauriniame Hounam fronte.

Cekai prieš vokiečius

Pragoj, kaip praneša „Daily Mail“ iš Amsterdamo, čekai įvairiais būdais reikią savo pasipriešinimą vokiečiams. Todėl „protektorius“ Neurth pradėjo imtis griežtų priemonių prieš nesuvaldomus čekus. Pačioj Pragoj tapo suareituota virė 700 asmenų. Stebėtina tas, kad iš kariuomenės sandėliu paslaptinai dingo 12 ginkluotų sunkvežimių.

Cekų karininkai Kinijoje

„U. P.“ pranešimu, 200 čekų karininkų atvyko į Chungking ir savanoriais įstojo į kinų kariuomenę. Karininkų tarpe daug yra lakūnų.

Mirė kardinolas Mundelein

Spalių 2 d. Čikagoje mirė kardinolas Mundelein, 67 metų amžiaus.

— Popiežius Pijus XII Lenkijos kardinolui Hlood pasiūlė apsigyventi Vatikane.

Vokietijoj komunistams neleidžiama veikti

Hitlerini susidraugavus su Stalenu Maskva pareikalavo, kad Vokietijoj būtų leista veikti komunistų partijai. Iš kalėjimų buvo daug komunistų paleista, tačiau partijai neleidžiama veikti. Paskutiniu metu vėl atgal kišami kalėjimuosn paleistieji komunistai, nes prieš paleidimą smarkiai protestavo nacių partija. Kaip matome Hitleris atsidūrė keblioj padėty. Vidaus gyvenime neina viskas sklandžiai. Užsienio politikoje irgi smarkiai prakišta. Pabaltijoj valstybės pateko rusų įtakon. Baltijos jūroj šeiminingais liks sovietų karolavai, „taikos frontas“, iš jo italam išstojus, susilpnėjo.

Hitleris siūlo nusiginkluoti

Paryžiaus spauda rašo, kad Rusija ir Vokietija ruošiasi pasiūlyti naujas taikos sąlygas. Būsią apsiūlyta atstatyti Lenkijos valstybę, žinoma, sumažinta ribose su sostine Varšuvoj. Po to — bendras nusiginklavimo planas. Taip gi sušaukti penkių (Italijos, Rusijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Anglijos) konferencija.

Italija atsisako šaukti taikos konferenciją

Roma. Italijos žinių agentūra Stefani praneša, kad Anglijos spaudoj paskelbtos žinios apie Mussolinio šaukimą taikos konferencijos neturi pagrindo. Esamoj padėtyje Italija netima jokios iniciatyvos šiuo reikalu ir laikysis kuo griežčiausio neutraliteto, kad neišvengtų i karą.

MASKVA. Iš patikimų šaltinių pranešama, kad Rusijai ir Italijai įstebus: karan, Turkija pasiliks neutrali.

LONDONAS. Ankaroj turkų vyriausybė painformavo Lenkijos ambasadorių, kad ji nepripažįstanti Lenkijos padalinimo.

— Iš Anglijos pranešama, kad šią savaitę ties Berlynu ir Potsdamu anglų aviacija išmetė milijonus atisakokimų į vokiečių tautą.

— Vokietijos parlamentas bus susauktas spalio m. 6 d., kuriame Hitleris pasakys kalbą liečiančią šiu dienų svarbiausius klausimus. Kartu atsakys ir į Chamberlaino kalbą, kuri atsisakė priimti Hitlerio siūlomą taiką.

— Iš Paryžiaus pranešama, kad dabartinis Slovakijos prezidentas Tiso, kuris vokiečiams įdėvė savo tėvynę, bus atleistas, o jo vieton paskirs Tuka, buvęs didesji nepriklausomos Cekoslovakijos priešinininkas.

— Prancūzų laivas „Alvina grifio iš Brazilijos Prancūzijon parveždamas 30 tūkstančių maišų kavos ir nematė keleivių. Dabar kelsiviniai ir prekiniai laivai važiuoja patrankomis ir kulkosvaidžiais apsiginklavę.

— Spalių m. 29 d., Kristaus Karaliaus šventės proga, Sventasis Tėvas paskelbs pirmąją savo encikliką.

BUKARESTAS. Rumunija būdama apsupta stiprių kaimynų smarkiai ginkluojasi. Ji karo nenorioti. Liko si griežto neutraliteto. Taikos troškia iš visos širdies, tačiau nešiuose keno nors pavergiamą.

MEKSIKA. Meksikos vyriausybė pranešė, kad nepripažįsta Lenkijos okupavimo ir Lenkijos valstybės likimo gyvuojančią.

— Meksikoje, Monterey kasyklose įvyko didelė katastrofa, užgriuvo be dirbančius darbininkus. Zuvo 71 darbininkas.

APŽVALGA

AR BUS TAIKA?

Jau praėjim „Šviesos“ numeris buvo rašyta, kad Ribentropas, Vokietijos užsienio reikalų ministeris, nuvykęs Maskvon, pasidalino su Stalenu Lenkijos valstybę ir nutarė pasiūlyti anglams bei prancūzams taiką. Tik iškilio klausimas, kas ta taiką turi pasiūlyti. Buvo manoma, kad šį reikalą atliksią rusų pasiuntiniai Londone ir Paryžiuje. Bet Stalinas staiga atsisakė. Girdi jam nepatogu esą tokį žygį daryti ir patarė kviesiti tarpininku Mussolini. Hitleris sutiko. Štai kviečiamas į Berlyną Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano. Tas atvyko, pasikalbėjo ir vėl išvyko. Manoma, kad ir Italija atsisakė tarpininkauti. Kas tad belieka Hitleriui daryti? Sugaišo naują planą, butent — sušaukti posėdin Reichstaga (parlamentą) ir ten viešai pasiūlyti aliadams taiką, pa reikšdamas, kad ateity taikiai gyvenis su visais kaimynais. Reichstagas, rodos, dar šią savaitę susirinks.

Bet tuo tarpu Anglijos ir Prancūzijos spauda vienbalsiai pareiškė, kad jokios kalbos apie taiką ir būti negali, tol kol Hitlerizmas egzistuos ir kol Lenkija ir Cekoslovakija nebus atstatytos. Tą pat pareiškė ir Chamberlainas spalio 3 d. Anglijos parlamente.

Prancūzų vyriausybė irgi tokio pat nusistatymo laikosi. Taigi iš viso ko matyt, kad dar greitai įvyks taika.

KA MANO RUSIJA DARYT?

Iš klausimą sunku atsakyti. Net ir pats Hitleris Stalino planų nežino. Tiesa, buvo manyta, kad rusai su vokiečiais kartu eis prieš anglius bei prancūzus, bet paskutiniai įvykiai parodo, kad gal įvykti atbulai.

Štai pavyzdžiai: rusai skabuotu keliu praveda savo įtaką Pabaltijos valstybėse ir stengėsi paimiti visą kontrolę Baltijos jūroje, kad tuo būdu iš tos pusės susilpnint vokiečių poziciją. Balkanuose irgi rusai baigia naikinti vokiečių įtaką; faktas kad rusai daro sutartį su turkais, kuriems nedraudžia

ma palaikyti santykius su anglais ir prancūzais, o dargi jiems net leidžiama padėti karo veiksmuose, jau daug ką pasako. Iš kitos pusės buvo spaudoje pranešimas (iš rusų šaltinių), kad Stalinas pasiūlęs anglų vyriausybei padaryti karo prekybos sutartį. Ar tas tiesa, sunku pasakyti, bet atrodo, kad rusai kol kas nenori pyktis nei su anglais nei su prancūzais. Taigi rusų planai laikomi paslaptimi. Ir net pats Hitleris jau pradeda bijoti, kad rusai kartais jį neužpultų.

Bendra padėtis. Europoje bendra padėtis atrodo šiaip:

1) Prancūzai su anglais karo veiksmus stiprina labiau, ir kaip spauda praneša, pergale randasi jų pusėje.

2) Nors Lenkijos jau neber, bet jos vyriausybė egzistuoja Paryžiuje, su kuria palaiko diplomatinius santykius beveik visos valstybės. Reikiąta Lenkijos pagrobimą dar niekas nenori pripažinti.

3) Neutralės valstybės: Šveicarija, Olandija ir Belgija aktyviai ruošia si prie karo ir savo rubežius su Vokietija stiprina, nes manoma, kad Hitleris stengsis per tas valstybes pulti Prancūziją. Iš čia karas gali padidėti. Žinoma ir S. Amerika tuomet neliks neutrali.

4) Reikšmingas yra Ispanijos generalo Franco pareiškimas: „Ispanija negali šaltai žiūrėti į 20 milijonų lenkų katalikų likimą“.

5) Italija laikosi dar neutraliai, bet Chamberlaino pareiškimas parlamente Italijos spaudoje priimtas su pasitenkinimu, reikiąta aliadai randa Italijoj kas kart daugiau simpatijos ir kas žino, kas ateity gal įvykti? Politikoje viskas galima: šiandien draugai, bet rytoj gali būti priešai. Jau ir dabar apie „seix Roma — Berlin“ beveik jau nekalbama.

Pagyvensim — pamatysim.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

MIRĖ DIDELIS TAUTININKŲ ŠULAS IR LIETUVOS VALSTIEČIŲ INKYZITORIUS

Sios savaitės pirmadienyje Kaune buvo palaidotas J. Tubelis, tautininkų pirmininkas, Respublikos prezidento Smetonos, avogoris, ilgametis ministras pirmininkas (tautininkų diktatūros metu). Velionis savo vardą Lietuvos istorijoj įamžino. Jam vyriausybei vadovaujant, beveik per trejetą metų, buvo pilni kalėjimai Suvalkijos ūkininkų, savanorių, šaulių, buvo žiaurūs įgėrusios policijos ūkininkų apšaudymai, karo lauko teliniai, nuteistųjų šaudymai, išvytas iš Lietuvos Švento o Sosto Nuncijus, J. E. Arkiv. Bartaloni, išplėtos iš katalikų (gimnazijos) uždarytos netautininkų politinės partijos, buvo kalinami katalikų visuomenės vadai, keliamos Lietuvos dvysiskiliai ir vyskupams bylos už pamokslus, ataižadėta istorinės Lietuvos sostinės Vilniaus, spaudos pažabojimas biurokratinei cenzūrai ir t. t.

Šių faktų paminėti užtenka, kad žinotume kokią vietą agronomas J. Tubelis užimė Lietuvos istorijoj.

Vilnius bus mūsų

Spaltų devintąją minime devynio likusias Vilniaus pagrobimo sukaktuves. Devyniolika metų jau pavergtas Vilnius. Tačiau šių sukaktuvių metu Lietuva jau daug arčiau savo istorinės sostinės išvadavimo stovt. Istorijos ratas smarkiai pasisuko. Lenkų imperializmas sugniužo į savo kaimynų imperializmą. Kas nesimoko iš istorijos, kas kartoją praeitie klaidas, tam gyvenimas žiauriai atkeršija. Įvykiai neina akiai. Ir čia tam tikras nuoseklumas. Tai kas šiandien su Lenkija įvyko, ankščiau, ar vėliau turėjo įvykti.

Yra žmonių pranašaujančių, kad Vilnius atgavimo valanda artinas.

Telegramos iš Maskvos pranešė, kad praėjusį sekmadienį Lietuvos igaliojamas ministeris Maskvoj ilgokai Vilniaus atgavimo klausimu kalbėjo su bolševikų užsienių komisaru Molotovu. Nors pasikalbėjimo smulkmenos dar nepasakelbtos, tačiau toki pasikalbėjimai yra įrodymas, kad Vilnius pripažįstamas Lietuvai. Pagrindas reikalauji Lietuvai Vilniaus yra Lietuvos Rusijos sutartis su Rusija pasirašyta 1920 m., sulig kuria Vilnius pripažintas Lietuvai. Jei Sovietai gerbs savo pasirašytas sutartis, tai Lietuvai Vilniuje jokių gudragalviavimo turi gražinti.

Kam teks Lietuva

Rusija su Estija jau apsidirbo. Dabar jau atėjo Latvijos eilė. Po to — Lietuvos eilė. Spauda skelbia prieštaraujančių žinių. Vieni tvirtina, kad ir Lietuvą Rusija sudorosi. Kiti gi, kad Lietuva, kaip žemės ūkio kraštas tektų Vokietijai. Dar iš kitų šaltinių paduodamos žinios, kad Lietuva bus nepriklausoma: ir dar bus Vilnius ir kiti Lietuvai priklausantys kraštai gražinti. Beabėjo, Lietuvos likimas priklauso nuo tarptautinės politikos. O jos kelius nelengva numatyti. Dabar gyvenimas neretai iškrečia nelauktų pusių. Artimiausioj ateityje viskas paaiškės.

VOKIRČIAI PĖMĖ LATVIJOS LAIVĄ

Stokolmas. Baltijos jūroj, spalio m. 2 d., vienas patruliuojantis vokiečių laivas sušmė prekybinį laivą, Švedijos vandenys, kuris iš Anglijos vėžėsi angilios. Laive buvo ir vienas jūrininkas švedas.

KAUNAS. Rugsėjo m. 29 d. Nemunu iš Lenkijos pusės atplaukė septyni laivai. Laivus priėmė Lietuvos pareigūnai, o įgulą internavo.

— Keleta mėnesių atostogavęs užsienio reikalų ministeris Urbšys vėl eina savo pareigas.

LIETUVOS — RUSIJOS NEPUOLIMO SUTARTIS

Vokiečių spaudos žiniomis Rusija siūlo Lietuvos vyriausybei sudaryti nepuolimo sutartį, sulig kuria Lietuva nebūs įpareigojama karo metu eiti Rusijai talkon. Šiuo pagrindu derybos jau pradėtos.

LIETUVOS RUSIJOS PREKYBOS SUTARTIS

Stokolmas. Pranešama, kad prasidės tarp Lietuvos ir Rusijos ateinančią savaitę prekybai susitaisyvinti derybos.

KAUNAS. Sovietų vyriausybė pakviatė Maskvon Lietuvos užsienių reikalų ministerį, kuris į ten 3 d. spaliu ir išvyko. Lietuvos vyriausybė spaliu m. 2 ir 3 d. posėdžiavo ir svarstė užsienio politikos klausimus. Ka nutarė ir koki klausimai bus Maskvoje svarstomi Lietuvos vyriausybė atsi sakė visai pareikšti. Spėjama, kad Rusija reikalaus atnaujinti geležinkelio susisiekimą tarp Lietuvos ir Liepojaus uosto, kuris perėina jau į Rusijos rėnkas. Lietuva iš savo pusės reikalauja, kad jai būtų gražintas Vilnius, kuris dabar Rusijos valdžioje yra.

PRISIMENA GERAS DIENAS

Vieningojo darbo vyriausybei stojus prie valstybės vairo, tautininkų spauda skundžiasi, kad jau negauna iš valstybės izdo partijos reikalams pinigų.

Dejuoja, kad naujieji ministrai neverčia valdininkų būti tautininkų partijos nariais ir t. t. Vyriausybė remianti spauda rašo, tautininkų partijos diktatūros dienos praėjo negrįžtamai.

— Kaunas. Ministerių Taryba nutarė leisti Susisiekimo Ministerijai

300,000 Lt šventosios — Darbėnų geležinkelio žemės darbams atlikti, nelaukiant samatos pakeltimo, ir užsakyti užsienyje reikalingą geležinkelini statyti medžiagą.

— Ministerių Taryba nutarė Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnaziją perkelti į šventąją, tačiau kol susidarys tinkamos sąlygos jai veikti šventoje laikinai perkelti ją į Palangą.

Be to, Ministerių Taryba pavedė švietimo ministeriui pasirūpinti praplėsti Kretingos vienuolių pranciškonų gimnaziją, kad joje galėtų mokintis ir kitų konfesijų moksleiviai ir mergaitės.

— Rugsėjo 15 d., važiuojant iš Plungės į Telšius, prie Stalgėnų įvyko keistas autobuso susidūrimas su gandrų. Gandras buvo griovyje ir autobusu atvažiuojant pakilo lėkti, bet padaręs kelis išolius nūrė tiesiai į autobusą. Langą išmušęs sužeidė konduktorių, kuriam sutalota ausis, bet ir gandraus nukentėjo, nes nuo smarkaus susitrenkimo krito negyvas.

— Linkuva, Sialiuų apskr. Prieš kelis metus visos pelkės buvo nusausintos ir dabar vietoj jų neišbrenda mų pelkių auga labai puikūs javai. Ūkininkai tuo labai patenkinti ir dėkingi vyriausybei už tai. Pelkių vietoj labai gerai auga cukriniai runkeliai ir bulvės. Siomet ten cukrinių runkelių derlius yra labai geras ir ūkininkai iš to gaus nemažai pelno.

— Miškų Departamentas miškų urėdams yra nurodęs, kad sudarant sekantiam dešimtmėčiui iškirstinų biržių projektus, dėl miško grožio palankumo urėdai miškuose turi palikti apsaugines juostas. Apsauginių nekertamų juostų palikimo miškuose reikala pavesta spręsti urėdams savo iniciatyva ir atsakomybe.

KAS SKAITO SPAUDA — VEJO NEGAUDO!

LEGENDA APIE SV. JULIJONĄ

Julijono tėvas gyveno vidury miško, pilyje, kalno pakraujuje. Kiemo grindimas buvo lygus kaip abaznyčioje Saltiniai, kurių veramės turėjo smakų galvos pavidala, atrkropti į namus purkė lietaus vandeniu į cisterną. Lan gu pakraujuose, spalvotuose molio induose, žydėjo vosilkos ir saulėgrazos. Kūdro buvo pilnos vandens, kregždutės lisdė lizdus, o kiti paukšteliai, lėti sę dieną flaktodami, leidžiantis saulei grįždavo į lizdus ilsėtis. Vienur žibėjo geležiniai apkalta. Audeklais apmūtos kambarių sienos saugojo juos nuo šalčio. Spintos buvo perpildytos baltinių, o azuolinės skrynės linko nuo auksų ir sidabro.

Apsidengęs lapų kailiu suklinėjęs savo dvare ponas taikydamas susipykusius kaimynus. Bet vos tik atei na pirmos gražiosios dienos, joja mulu j laukus, ža. Uuojandius pašlaites ir šne kučiują su so. dieciais, kuriems visomet duoda gerų pat. arimų.

Po kiek laiko vedė aukšto kilimo moterį. Jos namų gyvenimas buvo taip sureguliuotas, kaip n. vienuolyne: kas rytas ekyrė tarnaitėms darba, o pati verpė ir haftavo altoriaus patiesalus. Už karštas maldas L. tėvas jai da vė sunų.

Tada jiedu iškėlė didelę puotą, kuri truko tris dienas.

Ligonė motina tuo laiku gulėjo lovoje ir išėjosi. Vakarė ji pabudo ir mėnulio spinduliuose, kurie veržėsi į kambarį, pamatė judantį šešėlį. Buvo tai senis, su rožančiu prie šono, maišeliu ant peties. Jis atsistojo prie ligonės galvos ir tarė:

— Dziankis, motina! Tavo sūnus bus šventasis!

Ji norėjo surikti, bet šis sujudino jo mėnulio spinduliuose ir lėnyko.

Kitą dieną, kada apie tai klausinėjo, visi tarnai tvirtio, jog njekas iš jų tokio atsiskyrėlio nematęs.

Auštant, išvažinėjant švečiama, kai Julijono tėvas palydėjo jau pasku tlių, staiga ryto miglose pamatė elgetą. Buvo tai čigonas. Ant rankų turėjo sidabro apyrankes, žvilgsnį — spindu llangą. Tarytum užduos ištare šiuos be jokio sąryšio žodžius:

— Oi, oi! Tavo sūnus... kiek kraujo... ir tėvų kraujas... kšėk garbės... visumet laimingas... Karališka šeima... Ir, pašlenkęs pajimi išmaldos, išnyko.

Zmogus židrėjo į kairę ir dešinę Julijonas, klausydamas tų pasakojimų Veltui šaukė, niško nęgrūdėjo. Vėjas kartais suukdavo; taigi tėvas, neabejojo, kad vėliau vaikas bus karliauto užė ir sklaidė ryto miglas.

Jis manė tai esant pavargusios galvos padarinį, nes per tas dienas labai mažai buvo miegojęs.

Jau navedžiai saugojo savo brangenybę. Abudu vienoda melle mylėjo kūdikį ir, gerbdami jį, kaip Dievo ženklų palietą būtybę, kreipė į jį ypatingo dėmesio. Jo lovelė buvo paklota minkščiausiais pūkais, kur be atvangos degė karvelio išvaizdos žiburs. Jau ir dantukai jam išdygo, o jis per tą laiką nę karto neverkė.

Kai jau buvo septynerių metų, motina išmokė jį dainuoti. Tėvas, norėdamas jį su daugiau kuo supažindinti, pasodino jį ant didelio arklio. Patenkintas vaikas išpojos ir greit daug ką sužinojo apie gerus arklius.

Senas, labai mokytas vienuolis aiškino jam Sv. Raštą, arabiską skaitėia vima, lotyniską raides ir mokė piešti mažus paveikslėlius. Pabaigę pamokas, eidavo į sodą, kur mokėsi pažinti gėles.

Dažnai pas tėvą švečiavosi seni jo ginklo draugai. Gerdami prisiminimą davė karus, pilių pašmima, kariškų mašinių įveiksmą ir kariškių žaidzas.

Dažnai pas tėvą švečiavosi seni jo ginklo draugai. Gerdami prisiminimą davė karus, pilių pašmima, kariškų mašinių įveiksmą ir kariškių žaidzas.

jas ir nugaletojas. O vakarais, pabaigę Viešpaties Angolą, kaiėjo tarp palinku sių elgetų, vaikas sėmė jiems iš savo maišelio pinigų taip paprastai ir tokiu švelniu žvilgsniu, jog jo motina tvirtai tikėjo, kad tas vaikas nieku kitu nebūš kaip tik arkivyskupu.

Jo vieta koplyčioje buvo tuoj prie tėvų. Nors ir nešinau kaip ilgai truktu pamaldos, Julijonas visą laiką klupojo sudėtomis rankomis ir meldėsi.

Kartą, mišiu metu, pakėlęs galvą pamatė nedidelę baltą pelytę, išeinančią iš urvelio. Ji atsitūpė ant pirmo altoriaus laipto ir, du, tris kartus pasi sukniėjus į kairę ir dešinę, nubėgo atgal.

Kitą sekmadienį vėl jį sugrįžo. Taip kiekvieną sekmadienį laukdavo jis pelikės, jausdamas, kad ji jam trukdo. Pagaliau, supykęs pasiryžo baigti jos dalykus.

Uždaręs duris ir pabėgęs trapiukų atsistojo su lazdele prie plyšio. Po kiek laiko pasirodė snukutis, paskum — iš visa pelikė. Vaikas stipriai sudarė jai lazda ir surimtoje mažo kuneli akvizadoje, kuris nę iš vietos nejudė Kraujo lašas nukrito ant žemės.

(Bus daugiau)

Gale lauko

- Gale lauko toli,
- Po žaliu berželiu
- Stovi medžio kryžius
- Ant kapo bernelio.
- Jo kapas apleistas
- Zalynai nesėta.
- Tik kelios velėnos
- Be tvarkos uždėtos
- Jo kapas apleistas
- Tvora neaptvertas
- Nors už karo žygius
- Dydžios garbes vertas.
- Apvorkti neateina,
- Nei sesuo, nei brolis
- Tiktai veida glosto
- Asarotas molis.
- Klausosi didvyria,
- Ar randa modintė
- Nesigrūdi balso —
- Tik vėjelis putė.

30 METU LAUKIA MIRTIES BAUSMĖS

Trentono kalėjime, New Yorko štate, jau tridesimt metų sėdi pasmerktas mirti tūlas Cheronas, kuris tiek pat laiko laukia mirties bausmės įvykdymo ir sulaukti negali. Jis visą laiką laikomas mirtininkų kameroje pasmerktieji laikomi paprastai tik labai trumpai laiką.

Sionis dienomis Cheronas atvėnė savo amžiaus 80 metų sukaktį. Ta proga kalėjimo sargyba jam leido išrinkti vieną pypkę daugiau, negu paprastai leisdamo.

Cherono byla iš tikrųjų nepaprastai įdomi. 1908 metų kovo mėnesį jis, būdamas labai supykęs, peršovė dvasininką Samuelį Priketta, kuris reikėjo, kad policija suimtų Cheroną, kaip girtą. Cheronas buvo pasmerktas už tai mirti, ir mirties bausmės turėjo būti įvykdyta tą pačią metų rugpjūčio 8 dieną, tačiau mirties bausmės vykdymas buvo atidėtas du kartus, nes buvo pareikalauta papildyti kvotas. Pagaliau trečią kartą mirties bausmės vykdymas buvo paskirtas 1909 metais koovo 30 dieną, tačiau ir vėl teismo prokuroras atidėjo bausmės vykdymą ligi atskiro parodymo, nes buvo pareikalauta padaryti psichinę ekspertizą.

Kytojaus dieną prokuroras staiga mirė širdies liga. Kadangi J. A. Vals tybių įstatymai draudžia bylą perduoti kitam prokurorui tai Cheronui byla liko išlikti taip ir stovėti vietoje ir pati Cheronas visą laiką laukia bausmės vykdymo. Tiesa, parlamentas peržiūrėjo šią įstatymo paragrafą ir jį pakeitė, bet pakeitimas Cheronui jau negali būti taikomas. Sakoma, kad Cheronas nuolat meldžiasi už mirusio prokuroro sielą, nes staiga išeidama iš kūno, ji išgebėjo jam gyvybę.

Aukokime Vargonams!

MOTINOMS

Žmonos ir vyro santykiai šeimoje

Jei bendrai savitarpio santykiai yra laikomi žmonių kultūringumo rodikliu, tai vyro ir žmonos santykiai yra tas gynyasis pavyzdys, nuo kurio daug priklauso žmonių laimė gyvenime. Kuriami šeimai žmonės dažniausiai galvoja apie save: vistic ar veda iš meilės, ar iš reikalo, ar šiaip tik tradicijai verčiami. Dėl to besišuošiantieji vestė permažai tosigilina į tai, kas gi yra šeima, kokias ji pareigas uždėda. Atsiradę vaikai, nors kartais auginami ir labai rūpestingai, bet, toli gražu, ne visada tėvai galvoja, apie vaikų būdą bei charakterio išugdymą, apie tai, kad jiems būtų lengva su žmonėmis sugyventi ir t. t. Besituokiantieji vertina būsimą vyro ar žmonos kilmę: nori, kad iš geros, garbingos giminės būtų kilę, vertina grožį, turta, išsimokslinimą ir tt. Tik kas svarbiausia neretai apie tai užmiršta — į žmogaus būdą, į jo charakterį mažiausia atsižvelgiama. Jei minėtos išorinės aplinkybės patenkina — nesibaidoma kartais tekėti net ir už girtuoklio. O juk sukūrus šeimą iš pirmos dienos vyras ir žmona turi pasidaryti artimiausi pasaulyje žmonės. Net sv. Rašte pasakyta: «pašalinti tėvą ir motiną tayo ir eisi su vyru».

Bet kaip neišpasakytai sunku laikytis šio dešnio, jei vyras ar žmona viens kito nelaiko garbingu žmogumi, neturi už ką gerbti.

Bažnyčia laimina einančius į moterystės luomą. Be to, vesdami į jiedu viens kitam prisiekia išikimybę iki gyvos galvos. Taip pat kiekvienam iš anksto žinoma tų ryšių nesuardomybė. Vedama visam gyvenimui. Ir, jei nesitūga geros valios ir pagarbos viens kitam, į jiedu prisitaiko, susiderina ir gyvena, Dievo padedami. Mūsų tėvų, bei senelių pavyzdžiai rodo, kad netaip dar senai jaunuoliai vedavo tik pirmo supažindinti ir tik dėl pasigeros, kraičių ir dėl kitų aplinkybių susitarę. Neretai pasitaikė, kad prieš vestuves jaunieji nei susikalbėjo, apie meilę niekas ne užsimindavęs, o tačiau vedę geriausią sugyvendavę. Dar ir šiandien jie pasako: «amželi štai išgyveno me, vienas kitam blogo žodžio nesame pasakę». Jie tada su pagarba «tamsta» vienas kitą vadindavo, o ir meilę vienas kitam rodo, ir mums patardavo taip gyventi.

Pasirodo, kad šeimos gyvenime ypač reikiama daug geros valios, reikiama pagarbos bei gerų norų viens kitam padėti, reikalui esant nusileisti, mokėti taikintis prie kito silpnybių suprasti vienas kita. Reikia mokėti pakęsti, atleisti, pateisinti. Juk nuo dar naušo gero susituokusių sugyvenimo priklauso judviejų visa laimė. Be to, savo gyvenimo pavyzdžiu jie veikia ir kitus: brolius, seseris, samdinius ir kt. Vedusiųjų bariniai, nesutikimai, sta diokiški pasikalbėjimai niekam garbės nedaro, tik žemina juos savųjų bei samdinių akyse. Nuo to nukentia jų autoritetas, geras vardas ir jie abu netenka pagarbos kitų akyse. Taigi, gražus sugyvenimas, jų savitarpio santykiai svarbūs ne tik jiedviem, bet jie turi įtakos visai aplinkai. Nuo to priklauso ir jų pačių nuotaika bei darbingumas.

TĖVŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI YPATINGAI PALIECIA VAIKUS

Vaikų auklėjime viską nulemia pavyzdys. Vaikus veikia visa juos supanti aplinkuma, ramų gyvenimas, tvarka, namiškių nuotaka, papročiai ir tt. Net kūdikis vystyklusio verčia, matydamas liūdną motinos veidą. Kūdikiai, kurių motinos linksmos šiuos, juos kalbina — visada linksmeni, gyvenanti. Mačiau vienos motinos du vaiku, kurių vyresnybės tik 3 metų

pradėjo kalbėti — tardamas: «mama», antrasis antrų metų net nebūdė skje menuoti. Patyrinęs pasirodė, kad motina žodžio į vaikus nepratardavusi, la bai panitruot, nuolat susirūpinusi. — Tai pavainikiai vaikai. Pagaliau tu vaiku tėvas ją vedė. Susilaukus trečiojo kūdikio, kitų motinų įkalbėta mėgino kitaip auklėti. Ir tą pačią tėvų vaikas prieš metus jau pradėjo kalbėti.

Svariai bei rūpestingai auklėjamas kūdikis labai skiriasi ir ne tik kūno sveikata nuo skurdžioje apiinkoje augančiojo. Kūdikiai krūčioja, net įgastį įgauna nuo staigaus, aštraus balso. Vaikai įsėka nervingi, pikti, jei trinkimingoje aplinkoje auga, nes visi vaikai be galo jautrūs juos supančiai aplinkai. Jiems padaroma žala juos skaudesne, kad gilios, neišdildomos pasekmės atalijėia ne greit, bet per visą jų gyvenimą. Išauginusios nervingus, paniurusius sūnus, mes jau skriaudžiame jų būsimąsias žmonas — savo marčias ir jų vaikus. O nervingos išsiblasčiusios dukterys padarys nelaimingus savo vyrus ir vaikus. Dėl to tėvai visą tai turi iš anksto žinoti, kad savo mylimiausias ir brangiausias kūdikiai skriaudos nenoromis bei nejučiomis ne padarytu. Augantieji vaikai stebi ir seka visame vyresniuosius, juos pamėgdžioja. Kaip gera, kad jie pasėka ar pastebi tai kas gera ir gražu. Vargas tėvams, jei jie papiktina vaikus savo blogu pavyzdžiu. Lengva duoti vaikams gera pavyzdį, kada namuose gera tvarka ir gražus darnus tėvų sugyvenimas, kur meilė ir taika namuose viešpatuoja, kur tėvas ir motina ne tik myli vaikus, bet gerbia ir vienas kita. Be galo svarbus motinos autoritetas namuose, kuris priklauso daugiausia nuo jos vyro. Žmonos autoritetą vyras pa laiko parodydamas jai pagarbos. Svarbu auklėjime tėvams turėti vieną liniją, vieną pagrindinį nusistatymą, kurio abu tėvai laikytųsi. Vaikai drausmės ir tvarkai visada pasiduoda ir jaučia, kur ji privaloma, nors namuose ir nėra vaikų mušimo ir baronių. Dažnai tam užtenka gero pavyzdžio ir sveikos nuovokos auklėjime.

«Moteris»

Būk Mandagus

IŠVAIZDA

Apsirėdymas yra žmogui tas patas, plunksnos ir kailiai paukščiams ir gyvuliams. Sutikę žmogų pirmiausiai apie jį sprendžiama iš jo drabužio Elgesį ir iškalbą tik vėliau pastebime o būdą paskučiausiai. Drabužių pasirinkimas charakterizuoja patį rinkėją. Iš apsirėdymo spręsti kokie yra žmogaus įpročiai, būdas ir dvasios nuotaka. Kultūringas žmogus moka pasirinkti sau dailius, padarius, kuklius ir gražiai suderintų spalvų rūbus. Žmogus pats mažina savo vertę, jei nekreipia dėmesio į savo apsirėdymą. Daugelis jaunikaičių su blogai atrodančia mergaite viešai nenoromis pastrodo. Lygiai taip kaip išsiauklėjusi kultūringa moteris nenori turėti reikalo su net varkingu, savo drabužių nežiūrinčiu apsiloidusiu vyru.

Mada visuomet turi įtakos į apsirėdymą. Bet nėra reikalo vaikytis pačias paskutines madas. Ir ne kiekvieną madą yra kiekvienai tinkama. Išauklėta dora moteris moka pasirinkti drabužį kuris pritinka jos luomui neprieštaruoja dorovei, nežemina žmogiškos garbės. Kvailių madų sekimas rodo žema žmogaus dvasią, tuščią širdį ir dar menką protą.

Paprastesnis rūbas visuomet yra kuklesnis. Paprastumas yra gražiausias žmogaus papuošalas. Todėl yra daug geriau būti paprastam, kaip netin kamajis aparais savo žeminti. Rūbų medžiaga priklauso nuo pirkėjo išgalų. Nors ir standierz niekur nėra pertekliu

bet vis dar randasi tokių, kurios madas vaikydamos išleidžia visus sunkiai uždirbtus pinigų madų salionuose. — Aukšas ir pelenuose žiba, — sako priežodis. Turiu gerų norų, truputį sumphumo ir gero skonio iš mažai galime taip sutvarkyti savo drabužius, kad jie tiktų visur ir visam kam. Ti kraji elegantiška moteris rengiasi pagal madą savo išteklių ir asmenišką skonį. Ji nesėka akiai kiekviena mados iškraipymą, kaip avis, bet eukoria savo stilių, taip pritaiko ir euderina spalvas, kad jos rūbas ntekuomet ne krinta į akį nei savo puošnumu, nei negražumu. Žinodama, kad negalės kiekvienai progai turėti naują suknelę ji išmintingai taiko medžiagą ir pasiūlymą prie suknelės paskyrimo, ntekuomet nesirenka per ryškių spalvų, nes šios tuoj krinta į akį ir greičiau paele bima, kad vis tie patys rūbai deymti.

Padorumas reikalauja, kad rūbai būtų visuomet švieži ir švarūs. Nė vienas neturėtų vaikščioti kiauromis alkūnėmis ir apdriskusiais drabužiais. Kadangi rūbas yra atspindis žmogaus vidaus gyvenimo, reikia vengti net mažiausio apsiloidimo, ir mažiausia skylu tų tuoju užsiūti.

Drabužiai reikia dažnai valyti ypač nesigaletti šepetio, kai oras sausas ir labai dulka. Duk atsargus, nesileisk ten, kur yra nesvaru, nesitrink ir nesiglausk prie sienos, kuri tepa, nieko nešluostyk su drabužiais, o ypač saugok juos nuo riebalų. Ne tik virtiniai rūbai turi būti švarūs, bet ir baltinius reikia kreipti dėmesio. Juodi baltiniai netik sukella pasibaurėjimą bet ir sveikatai kenkia. Negalima tei sintis kad apacioj niekas nemato. Sveikatos atžvilgiu, skalbiniai reikia persi vilkti kas savaitę, o karščiu metu kiek galima dažniau, nes žmogus tuomet la biau prkaituoja. Kad juos nedvoktų prakaita, reikia dažnai, net keis kartus per savaitę mainyti kojines.

PIRMUTINĖ PAŠTO KONTORA PO VANDENIU

«D. Telegraph» Okeanijos korespondentas praneša, kad Bahamos salų vyriausybė leido pastatyti netoli salų vandeny pirmąją pašto įstaigą po vandeni. Šita keista pašto įstaiga buvo atidaryta rugpjūčio 16 dieną. Pašto kontora tilpo vadinamoje fotosferoje — dideliame metaliniame skrituly su storiomis nedūžtančiais langais. Šitokia fotosfera ligi šiol naudojosi žymus jūros gelmių tyrinėtojas Johnas Ernestas Williamsonas, kuris su ja nusileisdavo į jūrų gelmes ir pro stiprius stiklus stebėdavo jūrų gyvenimą, fotografuodavo gyvūniją ir stebėdavo šiaip įyairiausius jūros gelmių reiškinius. Kyš į vandens paviršiumi fotosfera palaiko pro tam tikrą labai kieto metalo vamzdį. Williamsonas dabar nutarė į savo «povandeninę tvirtovę» leisti pasižiūrėti ir pašalinius asmenis. Tik, žinoma, už tai jis ima atitinkamą mokestį, kuris skiriamas mokslo reikalams.

Vanduo prie Bahamo salų yra labai vaikus, todėl čia ypač gera stebėjimui jūros gelmių vieta: Žmonės, nusileidę į jūros gelmes su minėta fotosfera, labai gerai mato įvairias žuvis, jūrų augmeniją, didžiules korallines girias, moliuskus ir pan. Tačiau, kad galėtų dar daugiau patraukti smalsuolių į savo fotosferą, Williamsonas paprašė vyriausybę jam leisti ten įrengti pašto kontora, kurioje kiekvienas turistai į jūrų gelmes gali gauti nuaj pirkti atitinkamą atvirutę ir ją parėjęs pasiūsti iš jūrų gelmės šviesiems Pašto kontoros anspaude paraišta: «Jūrų dugnas, prie Bahamo salų». Šitai pašto agentūrai užsakytos ir specialės markutės, kuriose atspausdintas Anglijos karaliaus Jurgio VI profilis. Pirmasis laiškas buvo pasiūstas iš jū-

(Nukelta į 5-tą puslapį.)

Kas

NEGAL

TAU

KAT

65:00

PIRMUTINĖ PAŠTO KONTORA PO VANDENIU

AI VZ

BER

ARTHU

Rua São

Kas gieda -- dukart meldžiasi

NEGALIMA GRAŽIAI GIEDOTI BAŽNYČIOJE BE VARGONU

TAUTIEČIAI!

Mūsų garbė neleidžia, kad pirmojo ir vienintelio lietuviškoji bažnyčia visoje Pietų Amerikoje dirpintų kokia palaike katarinką. Mes norime, kad joje galin gal gautų moderniškai vargonai ir keltų mūsų dvasią maldai, vestų mūsų mintis į Dievą. Tik toki vargonai pritinka mūsų, lietuvių, bažnyčiai!

KATALIKAI!

Kolonijos, Kapelionai, vykdydami Jūsų pageidavimus, tokius vargonus yra Jūsų bažnyčiai jau užsako. Po dienos kitos jie jau bus pastatyti bažnyčioje. Tai bus toki vargonai, kokių Jūs norėjote, kokių Jūsų bažnyčia yra verta. BUS MODERNIŠKIAUSI VARGONAI S. PAULO MIESTE. Nepaisant to, kaina yra reklaminė, nes vargonus, kurie kainuoja 120 kontų, fabrikas pardavė už 65 kontus.

DABAR TARKITE SAVO ŽODI IR JŪS!

65:000\$000 --- didelė suma.

Vienam jį būtų nepakeliama, tačiau visiems ji yra tik menka kaina. Aukokime kiekvienas savo dalį — daugiau ar mažiau, kaip kuris išgalime. Mažiausia,

PASKIRKIME BENT VIENOS DIENOS UŽDARBĮ kas mėnuo, kol baigsime išmokėti skolą. Kas daugiau uždirbame, daugiau aukokime. Kas milą — tai milą, kas dešimtinę — tai dešimtinę, kas šimtinę — tai šimtinę, o kas kontą — tai jau visą kontą.

A T S I M I N K I M E: Neturės teisės susipratusių lietuvių katalikų sąvags laikyti tas, kuris liks kur čias savo bažnyčiai reikalams. Dievas su juo!

VARGONAI TARNAUS JUMS VISIEMS IR VISOMS BUSIMOMS KARTOMS.

TODĖL VISI, VISI, VISI

AUKOKIME VARGONAMS!

Dantistė LEVKOVIC

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“
Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo už \$5000, jėda parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

Medžio apdirbimo dirbtuvė Siuo pranešama, kad lietuvis **M. KIRILAUSKAS** atidarė Villa Prudentėje Rua Cor. Pacheco Chaves, 90-a (tel. 3-0418) medžio apdirbimo dirbtuvę, kurioje galima užsakyti medžio įvairius išdirbimus. Lietuviams daroma didelė nuolaida.

Pirmutinė pašto kontora

po vandenių

(Atkelta iš 4-to puslapio).

ros gelmių Anglijos karaliui Jurgiui VI su pranešimu, kaip įvyko atidarymo iškilmės. Taip pat raportą parašė Bahamo salų gubernatorius Gearretas P. J. A. Valstybių prezidentui Rooseveltui. Williamsonas netoli Bahamos salų vandeny dirba jau 25 metai, bet pašalinimas žmonėms jūros gelmes su savo fotošfera leisti jis dabar leido tik neseniai pirmą kartą. Jo fotošfera vienoje vietoje nestovi, bet visą laiką kflnojama iš vienos jūros dugno vietos į kitą. Turėdamas pašto kontora su telefonu ir telegrafu, Williamsonas galės pats pranešti, kaip jūros dugne įvykiai jo svečiai. Be to, jis netrukus mano iš fotošferos transliuoti per radiją paskaitas ir daryti pranešimus.

SVIESA

GAUNAMA SIOSE VIETOSE: Redakcijoje: Convento S-to Antonio do Pary, Villa Zelinoje pas kun. Ragaižinską, rua Sete 58 ir pas platintojus. Mieste gaunama: Largo da Sé prie laikrodžio, prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Luz stotyje, Rua José Paulino ir kampas rua Couto de Magalhães. Bom Retire: Rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra, kioske rua José Paulino ir kampas Silva Pinto, Lapoje kioske prie stoties, Villa Anas lazijoje — Rua Camacan, Kiri lausko krautuvėje, Canindé: Rua Canindé, 478, ir pas Skrupskį. Mokoje: — kampas rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje ir Rua da Mooca, 1721.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausias fotošferas darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas. Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus. **RUA SILVA TELLES, 5** (netoli šv. Antano bažnyčios)

Lietuvių

Jaunime, Dėykit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulgi naujųsių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. **PAULO AMBRAZEVIČIUS** RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella.

CHIROMANTE MME. SEDEFA

Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, aišlo savo patarnavimą. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas šeimoje ar komercijoje? Turite rūpesčių? Norite sugražinti savo draugystėn atsiakyrusį asmenį. Norite pašalinti bet koki blogą. Norite turėti geros kloties darbe? Turite klidelių vedybose? Kreipkitės į **MME. SEDEFA**, kuri suteiks gerą garantuotą ir greitą patarimą. **Rua Lavarés, 262**, bondės ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdien nuo 8 iki 20 valandos. Sekmadieniai taip pat. Aplankykite kad įsitikintumėte. Konsultas \$5000

PREFERIDA!

Kas nori tapti turtingu, tesikreipia į loterijos namus „Preferida“. Ten garantija pilna.

DARŽAI IR ŪKIAI

Netoli stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil parduodama geriausias žemės daržams ir nedideliems ūkiams žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina — tik 300 — 400 reisu kvadratinis metras. Geri keliai ir arti esančios stotys duoda galimybes užvesti paukščių ūkį, verstis daržininkyste, kitokių kultūrų auginimu ir įrengti polsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išimokėjimui pradant nuo 50\$000.

Savininkas: Cia. de Agr. Imigração e Colonização. Pardavimų Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-4549, S. Paulo. Sekmadieniais ir šokiandienais išticia savaitę galima teirautis vietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas **ANTONIO KIRSTEN**, Traukiniai iš stoties Norte išeina: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30. Registruota nr. 45 iš 10.12.38, trečioje apylinkėje.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas **Juozas Lukoševičius** Dėl šios pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumarai. Kainos minimalios. **Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga** Tel: 3-0100

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS: **TRIPERIS** (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas), **SIFILIS** Greitas ir moderniškasis gydymas. Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 2—7. Sekmadieniais 11—12. Lengvos mokėjimo sąlygos. **RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242**, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Casa Aizental

BANCO DO BRASIL įgaliota Perka **AUKSA, SIDABRA, PLATINA** ir kt. Parduoda Dentistams Auksą 22 ir 24 kil. Mokama sulgi dšenos kursu. **Praça Antonio Prado, 31** sobr., salė 8. Telef. 2—9740.

D-ras A. Jazara Snege

(Maskyos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9—12 v. ryto ir 3—7 v. v. **LADEIRA PORTO GERAL, 12, 2° andar salės 4 ir 5.** (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. lutas ten pat 5 aukšte. Telef. 2—5068

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių — antra siuvyklą, prie stoties Luz. Ten yra ir gyvenamas butas.

Rua Conceição, 11

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS: Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. Sifilio ir gonorėjos nustatymas. **RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.** Priėmimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės, pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

ŠVIESA

— LUZ —

Pamaldos

Sj. sekmadienį, Spalių m. 8 d.

Pamaldos bus VILLA ZELINOJ

Mokyklų mokiniams šį šeštadienį nuo 3 val. popietį Villa Zelinoj bus klausoma išpažintis.

Sekmadienį 8 val. ryto, šv. Mišių metu bendra šventė Komunija.

Mišpatai 5 val. vakaro su įstatymu Sv. Sakramento.

Ražančinės pamaldos spalio mėnesio Villa Zelinoje ščiokiadieniais 7 val. vakaro.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj Su

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos 8 1/2 val. ryto.

VILA GRENADOS

lietuviams pamaldos bus spalio m. 22 d. Tiksliai pamaldų valanda bus pranešta vėliau. Ta proga bus lankomi ir to rajono lietuviai.

Užsakai eina Jono Kaupio iš V. la Belos su Ona Lingytė iš V. Alpinos

PIRMOJI KOMUNIJA

vaikučiams šiais metais bus 26. d. lapkričio. Vaikučiai, kurie lanko mokyklą, ruošiami mokyklų prie išpažintis ir Komunijos. Kurie nelanko mokyklos ir nori šiais metais priimti Komuniją, prašomi sekmadieniais atvykti V. la Zelinoj, kur po pamaldų bus ruošiami pirmajai Komunijai.

SVETIMŠALIŲ „CARTEIRA DE IDENTIDADE“

išdavimas ir registracija atitinkamoje Delegacijoje jau prasidėjo gegužės 4 d. Vieni abiejų lyčių svečiai imaliam nuo 18 iki 60 metų amžiaus privalo įsiginti „Carteira de Identidade“ ir registruotis. AGENCIA RALICKAS tiekia visas tuo reikalu žinias ir priima šia visus legalizacijos dokumentus carterai išgauti. — Kreipdamiesi į

AGENCIA RALICKAS

Darbas atliekamas už 70—80 milreisu.

Raštinė atidaryta nuo 8 iki 16 val.

sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Rua dos Gusmões, 324

(netoli Gabineto de Investigações). Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

RELIGINIS JAUNIMO SAJUDIS

Su Kongregacijų ir Marijos Dukterų organizavimu mūsų kolonijoj prastada ir religinis jaunimo sąjūdis. Religija — žmogaus gyvenimo pagrindas. Deja, kiek daug žmonių yra kurių religinis susipratimas labai menkas. Nežino pačių pagrindinių tikėjimo tiesų ir savo kaip kataliko, privalomų pareigų, nemoka atsakyti į paprasčiausius daromus tikėjimui priekaištus. Kaip visų sąjūdžių praejys žygiuoja jaunimas

taip ir religinio sąjūdžio pirmose eilėse turi atsistoti jaunimas, susiburdamas į Kongregacijų ir «Filhas de Maria» eiles. Religija nėra praecitas dalykas — Visuose pažangiuose kraštuose dvasinis jaunimo atgimimas, nesulaikomai, stipria srove veržiasi pirmyn. Net bolševikų Rusijoje susidomėjimas religiniais klausimais šiandien yra didesnis, negu kada nors pirmiau. Žmogus linkęs iš prigimties į religiją. Mūsų kolonijos susipratę jaunimo pareiga aktyviai dalyvauti ir žiame naujame dvasinio atgimimo sąjudyje. Pavyzdžių reik. Tai, kad ir iš Amerikos lietuvių jaunimo gyvenimo 1935 m. Pasaulio lietuvių kongresą sportininkai amerikiečiai, kurie laimėjo pirmąsias vietas, dalyvavo pamaldose ir visi kartu priėmė Šventą Komuniją. Kitų kraštų kaip Amerikos, Olandijos jaunimas, baigdamas savo vaikus salėse suklaupęs prie Marijos statulą kalba garsiai maldas ir gieda giesmes.

VISOS LIETUVAITĖS šį sekmadienį spalio mėn. 8 d. atsilankykite trečia val. po pietų į MARIJOS DUKTERŲ susirinkimą, kuriame dalyvaus ir Centro Valdybos pirmininkė. Ši draugija narių visame pasaulyje turi virš septynių milijonų. Lietuvių pareiga sukurti savo atskirą skyrių «Filhas de Maria». Šiame susirinkime išgirsite iš pačios pirmininkės apie draugijos tikslus ir siekimus.

«MOMENTO» DĖMESIUI

Kai Ispanijoj vyko pilietinis karas, tai «Momentas» ragino lietuvius vykti Ispanijon ir padėti ispanams nugalėti fašizmą. Vietoj organizavimo komitetus Ispanijos laudiniai šelpti. Taip darė todėl, kad taip buvo įskaičiama kva. Šiais metais Stalinas jau kitą pozicijoj atsistojo. Maskva pasipuošė hitlerininkų vėlavomis ir su fašistais sudėjo į artimiausią bičiulystę. Negana to, dar grobia Pabaltijo valstybes. «Momentas» visus šiuos Stalino žygius sten gias patelsinti. Tik nežinia kodėl, dar nesuorganizavo Hitlerio įjandantį dik tatorių giuti, ir neutralių valstybių teritorijoms padėti užgrobti komitetų. Nuosėklumas to reikalauja. Juk Stalinas taip daro.

KOMUNISTŲ SPAUDA APIE STALINO POLITIKĄ

Amerikoj išeinantis lietuvių komunistų laikraštis «Keleivys» ir Kaunos lietuvių komunistų «Liaudies Balsas», pasisako, kad Maskvos su-įdraugavimas su Vokietija, fašistinė valstybė, nėra

suderinama su darbininkų klasės reikalais. Su tais dabar susibičiuliavo prieš kuriuos praėjusiais metais ragino vykti Ispanijon ir kovoti ir mirti.

Taipgi nėra suderinama ir su Maskvos politine etika. Juk bolševikai visomet skelbė, kad viskas turi būt daroma viešai. Kai bjo derybos Maskvoj su prancūzais ir anglais, tuo pat metu Stalinas derėjosi ir su savo umžinu priešiu fašizmu. Taigi nusizengta ir nuolat skelbiami politinei etikai.

Nėra abejonės, kad minėtieji komunistų laikraščiai apkaltins Maskvą už grobimą neutralių Pabaltijo valstybių. Bolševikai visomet skelbė laisvą tautų apsisprendimą, dabar patys tas laisvės savo purvina koja trempia.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKŲ

Bom Retiro mokykloje jau ketinta savaitė nėra. Nemanome kelti priežastis dėl ko taip atsiliko. Banderininkai didžiujasi esą dideli patriotai. Jie per Lietuvos laikraštius rašo, kad kiti mokytojai bankrutina mokyklą ir nevykusiai ją administruoja. Kalte meta Vila Anastazijos mok. F. Girauskui ir Seselėms Pranciškietėms. Deja, beieškodami priekabių prieš kitų, patys savo lizde taip nugyveno mokyklą, kad nebėra jau visai lietuvių kalbos pamokų.

JAU NESTATYS

Kaip jau žinoma, Liet. S-ga Brazilijoj prieš kiek laiko buvo gavus iš Lietuvos didelę sumą pinigų Bom Retiro rajone mokyklai statyti. Buvo jau net ir planai padaryti. Tačiau atsiųstieji pinigai dėl tam tikrų priežasčių nebuvo atiduoti į s-gos rankas. Dabar, karui prasidėjus, tuos pinigus Liet. S-gai Brazilijoj jau įteikė. Bet jie bus sunaudoti ne mokyklai, bet «Lietuvio» leidimui, jau kelintas mėnuo bevandrovuojančiam po Braziliją, mok. Bakšiniui algai sumokėti, pabaudoms, kurių esudarė virš dešimt tūkstančių, apmokėti ir kit. reikalams. O mokykla jau nebus statoma.

VAŽIUOJA LIETUVON. Tarnybos reikalais lankęsis Pietų Amerikoj p. Grabauskas, spalio m. 9 d. išvažiuoja Lietuvon.

BENDRUOMENĖS JAUNIMO sekcija greitu laiku vaidins įdomią dramą «Motinos Sirdis».

MOKOS LIETUVIŲ DĖMESIUI

«Šviesa» gaunama rua Padré Raposo, 125 pas Kalinauską.

Ieškomi:

Kazyje, sūn. Jurgio, Jasionis, Fe likas ir Kazyje, sūn. Kazio, Jasioniai ir Povilas, Mykolas, Alfonsas ir Daininkas Kraunevičiai. Jie visi kartu atvyko į Braziliją 1926 m. ir gyveno São Paule Estade.

Kas žino ieškomųjų gyv. vftetos adresus arba apie jų likimą, Konsulatas prašo pranešti šiuo adresu Consulado da Lituania, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Dr. Luiz Abinader

Bendra klinika. Moterų ligos. Reumatizmas. Astma.

Slapimo takai (dirbtinis temperatūros pakelimas Ketteringo-Inductothermia metodu) Av. S. João, 578. 2-as aukštas, kambarys 21.

Pirma: 9-12, 14-19 val.

SPORTAS

SACHMATAI

Šiomis dienomis baigėsi Argentinoje pasaulinis sachmatistų lošimas, kuriame dalyvavo ir Lietuvos delegacija. Pirmą vietą laimėjo Vokietija, antrą — Lenkija,oliau eina Estija, Svedija ir Argentija. Lietuva pasiliko 13 vietoje, nors jos žaidikas Vladas Mikėnas buvo skaitomas geriausių sachmatistu.

Alekinio gabumas

Sachmatistas Alekinas, pasaulinis kampionas, spalio 1 d. Montevideo lošė vieną tuop pačiu laiku 22 partijas šachmato, kurias beveik visas išlošė. Tai nepaprastas loiko gabumas.

STALO TENISAS

Pereitą penktadienį, Bondruomenės Jaunimo Sekcija turėjo stipriausio stalo teniso rungtynes su Juv. São Paulo, vienas iš stipriausių São Caetano klubų. Šiose rungtynėse Bondruomenė laimėjo tik 3 ir 2 komanda. Pirmą komanda pralaimėjo 150 x 200. Šiose rungtynėse Juv. São Paulo klubas dalyvavo geriausiai São Caetano stalo tenisistai.

— Šį penktadienį, Jaunimo sekci ja lošė draugiškas stalo teniso rungtynes su «B. l. o. c. P. a. u. l. i. s. t. a». Šios rungtynės buvo labai įdomios. Rezultatai, kokios dar nežinia.

SAO PAULO MIESTO FUTBOLO ČEMPIONATO LENTELĖ

- 1 — Corinthians Paulista
- 2 — Palestra Italia
- 3 — Portuguesa dos Esportes
- 4 — Santos F. C. ir
- 4 — S. P. R. (Inglezų geležin.)
- 6 — Juventus
- 7 — São Paulo
- 8 — Portuguesa Santista
- 9 — Commercial
- 10 — Hespanha
- 11 — Ipiranga

— Šį ketvirtadienį įvyko Santos mieste draugiškos futbolo rungtynės, kurios išėjo lygiomis. Fluminense 2 x Portuguesa Santista 2.

— Šį šeštadienį įvyksta draugiškos futbolo rungtynės São Paulo x Portuguesa dos Esportes.

Šį sekmadienį įvyksta šios futbolo rungtynės:

Corinthians Paulista x Commercial Palestra Italia x Portuguesa Santista Santos x Juventus S. P. R. x Ipiranga

Ateinantį šeštadienį visu šių rungtynių rezultatus paskelbsime.

«Lituania» gana ilgai per «Lietuvj» aimanavo dėl nepasisekusių su Bondruomenės futbolistais rungtynių. Bandy savo nesugebėjimą žaisti visai patelsinti. Kad nereikytų kita karta taip gaudžiai raudoti lituaniečiams patartina daugiau spirti į futbolą, ne gūi priešingos komandos «kojns», visą laiką nežaisti prieš savo vartų, nepavejant futbolo negrūti žeme.

NETURI PINIGŲ?

REIKIA GERŲ KOSTIUMŲ?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis į „VILNIUS“

„VILNIUS“

Matriz: Rua da Mooca, 3027. Tel. 2-8854.

Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015 (prie pat Av. São João)

Kur pasisidinsi geriausias medžiagos eilutė, mokėdamas 1 mėnesį po 20\$000. O taip pat čia gausi nepamirštamą apsiaustą [apną] tokiomis pat sąlygomis.

METAI
Vi
AS I
NĖO-
I
"Nesta h
dade e para
apenas ser fl
nosso dever e
clancia cristã
vertida. A at
euvenenada.
mentira, dos i
volta, em con
pagas ameaça
gencia do id
não pode ser
a Deus
ante, verdade
cia, direito e
cristão fol ind
proprio sacrifi
"E" segui
amar a verda
cultivar a car
e lutar pelo
justa, ditada p
desejo de sup
ção dos princ
em si um m
necesário pela
reito no muc
O culto da gu
As doutrinas c
ção a Deus' d
tria no nacion
conhece outros
teresse nacion
vam ao valor
o direito vital
do os direitos
trinas exaltan
vos fortes e j
justiça e a m
tos de terceiro
teu seio como
Troia conduzi
"A base r
idéin cristã da
na justiça e
territorial, den
cultural de un
a origem de u
tro povo. Por
injusta não de
demnavel a lu
cristã tem as r
to no plano in
Plazo interior
condena a men
tração, o odio,
ça, assim tamb
nal se condena
das nações rica
bres, a elimina
quenas pelns g